



KPMG ehf.  
Borgartún 27  
105 Reykjavík

Sími 545 6000  
Fax 545 6001  
Veffang [www.kpmg.is](http://www.kpmg.is)

Atvinnu- og nýsköpunarráðuneytið

26. nóvember 2019

**Drög að frumvarpi til laga um breytingu á lögum um ársreikninga, nr. 3/2006, með síðari breytingum, (leigusamningar)**

Ofangreind drög að frumvarpi eru nú til umsagnar í samráðsgátt stjórnvalda og er frestur til að senda inn umsagnir til 26. nóvember 2019.

KPMG ehf. telur ástæðu til að koma á framfæri nokkrum ábendingum vegna fyrirbyggjandi draga.

**Um 1. gr. frumvarpsins**

KPMG telur að það sé til bóta að skýrt sé hvernig innleiðingu nýrra reikningsskilareglna skuli háttað í reikningsskilum.

KPMG telur hins vegar mikilvægt að skýrt sé í lögum hvernig breytingar á reikningsskilareglum, s.s. alþjóðlegum reikningsskilastöðlum, hafa áhrif á reikningsskil samkvæmt íslenskum ársreikningalögum, t.d. hvort ávallt gildi nýjasta útgáfa alþjóðlegra reikningsskilastaðla eins og þeir hafa verið samþykktir af Evrópusambandinu eða hvort miða eigi við þá útgáfu sem var í gildi þegar ársreikningalög eða viðkomandi ákvæði þeirra voru samþykkt eins og virðist vera raunin í framkvæmd, t.d. í Danmörku.

**Um 2. gr. frumvarpsins**

KPMG gerir athugasemd við að ákvæðið geri það að meginreglu að ákvæði alþjóðlegs reikningsskilastaðals IFRS 16 *Leigusamningar* skuli gilda um ársreikninga þeirra félaga sem gera reikningsskil samkvæmt íslenskum ársreikningalögum þar sem ekki sé öðrum settum reikningsskilareglum til að dreifa.

Í samtölum okkar við stjórnendur fyrirtækja hefur komið fram að þeir telja að beiting ákvæða umrædds reikningsskilastaðals sé þýngjandi fyrir félögin og feli í sér töluverðan kostnað fyrir þau án þess að skila ábata til notenda reikningsskilanna.

Við viljum benda á að hvergi á Norðurlöndunum hafa ákvæði IFRS 16 verið leidd í lög með sambærilegum hætti og hér er fyrirhugað. Samkvæmt upplýsingum okkar er félögum á Norðurlöndunum sem gera upp samkvæmt almennum reikningsskilareglum viðkomandi lands heimilt að beita ákvæðum IFRS 16 en ekki skylt. Almennt virðast reikningsskilareglur á Norðurlöndunum um leigusamninga taka mið af eldri ákvæðum alþjóðlegra reikningsskilastaðla. Það kann því að vera bagalegt að á Íslandi gildi aðrar reglur en í þeim löndum sem við miðum okkur helst við. Slíkt myndi jafnframt skekkja samanburð á ársreikningum milli landa.

Jafnframt skal á það bent að í ársreikningatilskipun Evrópusambandsins er ekki fjallað um leigusamninga.

IFRS 16 gildi í fyrsta sinn árið 2019 fyrir þau félög innan evrópska efnahagssvæðisins sem gera reikningsskil sín í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla. Er því ekki komin nægjanleg reynsla á það hvort staðallinn bæti í raun gæði reikningsskila í hugum notenda þeirra. Því kann að vera ótímabært að innleiða þessar reglur sem meginreglu ársreikningalaga.

Jafnframt sem skal á það bent að með því að innleiða ákvæði IFRS 16 sem meginreglu í íslenskum ársreikningum þá gildir hún fyrir alla sem beita lögnum og ekki eru undanskildir sérstaklega í lagagreininni. Í gildissviði ársreikningalaga er tiltekið hverjum er skylt að beita ársreikningalögum. Að auki eru aðilar sem gert er að beita ákvæðum þeirra samkvæmt sérlögum eða hafa valið að beita þeim, s.s. sveitarfélög, opinberir aðilar sem falla undir lög um opinber fjármál og aðrir aðilar. Að mati KPMG er þeim aðilum sem falla utan gildissviðs ársreikningalaganna einvörðungu heimilt að fara eftir meginreglum þeirra og gilda því ekki stærðarviðmið laganna um þau. Af þeim sökum yrði öllum sveitarfélögum og opinberum aðilum í A, B og C hluta sem ber að gera reikningsskil sín í samræmi við ársreikningalög skv. 52. gr. laga nr. 123/2015, um opinber fjármál, skylt að beita ákvæðum IFRS 16 í reikningsskilum sínum. Ljóst er að sú ráðstöfun kann að verða þessum aðilum íþyngjandi og auka kostnað og flækjustig reikningsskilanna.

KPMG bendir jafnframt á að í 5. mgr. 29. gr. laga nr. 3/2006, um ársreikninga segir:

*„Fjármögnunarleigusamningar skulu í samræmi við samningsákvæði og settar reikningsskilareglur færðir í efnahagsreikning ef þeir nema verulegum fjárhæðum.“*

Er í umræddu ákvæði kveðið á um að fjármögnunarleigusamninga beri að færa í efnahag. Fjármögnunarleigusamningar eru skilgreindir í alþjóðlegum reikningsskilastöðlum og er skilgreining þeirra sambærileg og í eldri staðli um leigusamninga, IAS 17. Því má túlka ákvæði ársreikningalaga á þann hátt að þau innihaldi um það hvaða leigusamninga beri að færa í efnahag og gilda ákvæði IFRS 16 í tilviki leigutaka um þá samninga sem teljast fjármögnunarleigusamningar samkvæmt skilgreiningu IFRS 16. Með lögum nr. 73/2016, um breytingu á lögum um ársreikninga, var umræddri grein breytt á þann hátt að orðinu eignaleigusamningar var breytt í fjármögnunarleigusamningar sem tók af allan vafa um hvaða samningar féllu undir ákvæðið og bæri að færa í efnahag.

Einnig skal á það bent að í 4. mgr. 52. gr. laga nr. 3/2006 segir eftirfarandi:

*„Hafi félagið gert leigusamninga til lengri tíma en eins árs, sem nema verulegum fjárhæðum og ekki koma fram í efnahagsreikningi, skulu slíkar skuldbindingar tilgreindar sérstaklega.“*

Gera því núverandi lög ráð fyrir því að til staðar séu leigusamningar sem ekki séu færðir í efnahag.

Verði drögin að frumvarpinu að lögum, ber hvorki litlum félögum né örfélögum lengur að færa í efnahagsreikning eignir eða skuldir vegna leigusamninga, heldur er þeim heimilt að fara með alla leigusamninga sem rekstrarleigusamninga, þ.e.a.s. gjaldfæra allar leigugreiðslur eftir því sem þær falla til sem er breyting frá því nú tíðkast.. Að mati KPMG er slíkt ekki til þess fallið að bæta gæði reikningsskila þessara félaga.

Einnig skal á það bent að upp geta komið vafaatriði um það hvernig flokka beri félög eftir stærð, t.d. gæti félag, sem nú telst meðalstórt félag, sökum færslu fjármögnunarleigusamninga í efnahag til samræmis við núverandi framkvæmd talist lítið ef undanþáguheimild fyrir lítil félög og örfélög er beitt. Að sama skapi kann félag, sem telst nú vera lítið félag, að flokkast sem meðalstórt ef þeirri meginreglu sem kemur fram í frumvarpinu er beitt. Ekki er tekið á því í drögum að frumvarpinu hvernig bregðast eigi við í slíkum tilvikum.

Í ljósi þess sem að framan greinir er það mat KPMG að réttara sé að festa í gildi eldri reglur alþjóðlegra reikningsskilastaðla (IAS 17) um leigusamninga en að félögum sem það kjósi sé heimilt að beita ákvæðum IFRS 16.

### Um 3. gr. frumvarpsins

KPMG gerir ekki athugasemd við greinina og telur hana vera til bóta hvað varðar upplýsingagjöf í ársreikningum.

### Um 4. gr. frumvarpsins

KPMG telur að verði frumvarpið lagt fram óbreytt sé ekki rétt að leggja til að það gildi með afturvirkum hætti fyrir árið 2019 í ljósi þess árið er nú nærri liðið og að á árinu hefur ríkt óvissa um hvaða reglur gilda um leigusamninga samkvæmt íslenskum ársreikningalögum.

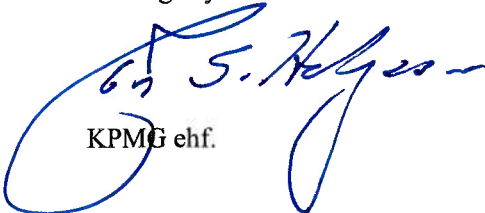
Í athugasemdum okkar við 2. gr. frumvarpsins kemur fram að túlka megi núgildandi lög með þeim hætti að til staðar séu ákvæði í íslenskum ársreikningalögum sem mæla fyrir um reikningshaldslega meðferð á leigusamningum.

Það er bagalegt að reikningsskilareglum sé breytt í lok yfirstandandi reikningsárs og aðilum ekki gefinn nægjanlegur tími til að innleiða nýja aðferð.

Það skal einnig bent á það að umrædd breyting á reikningsskilaaðferð gæti valdið því að fjárhagsskilyrði lánasamninga yrðu brotin í árslok 2019 og því þyrfti að semja um þau á nýjan leik.

Því er lagt til, miðað við óbreytt frumvarp, að gildistöku umræddra ákvæða er lúta að breytingum á meðhöndlun leigusamninga verði seinkað og gildi í fyrsta lagi fyrir reikningsskilatímabil sem hefjast 1. janúar 2020 eða síðar og aðilum verði heimilað með bráðabirgðaákvæði að beita eldri reikningsskilaaðferðum fyrir reikningsskilatímabil sem hófust fyrir þann tíma til að taka af allan vafa um hvaða reglur séu í gildi.

Virðingarfyllt



KPMG ehf.